

Plesalci kot inženirji človeških duš

Zaključna produkcija dijakinj in dijakov SVŠGL - umetniška gimnazija, smer sodobni ples in dramsko gledališka smer

Na predstavi Pred-premiera 2012, Avantgarda, je nastopilo 92 dijakov in dijakinj SVŠGL ...

Pred-premiera 2012, Avantgarda, je naslov predstave srednješolske mladine kritičnega pogleda, tokrat usmerjenega na začetke 20. stoletja in na značilnosti takratnih avantgardnih gibanj. Skupaj z učitelji in mentorji se je v umetniško raziskovanje besed, gibanj in gibov usmerilo dvaindevetdeset dijakov in dijakinj dveh umetniških smeri SVŠGL, vseh štirih letnikov sodobnega plesa in dveh prvih letnikov dramsko–gledališke smeri.

Predstava je nastala v produkciji SVŠGL in Zavoda EMANAT v sodelovanju s Španskimi borci in Srednjo frizersko šolo Ljubljana, ki je poskrbela za atraktivne mladostne pričeske. Pod rubriko ustvarjalcev in izvajalcev se je zapisalo vseh 92 dijakov, umetniško vodstvo uprizoritve pa sta prevzeli Mojca Dimec Bogdanovski in Sinja Ožbolt.

Mentorice in mentorji posameznih letnikov in skupin pa so bili: Maja Delak, Mojca Dimec Bogdanovski, Nina Fajdiga, Barbara Krajnc Avdić, Kaja Lorenci, Vita Osojnik, Sinja Ožbolt, Petra Pikalo, Dušan Teropšič, Nataša Tovirac in Barbara Žefran.

K umetniški podobi uprizoritve so prispevali tudi: Vanja Novak / glasba in glasbena oprema, Amanda Kapić in Damir Raković / kostumografija, Ana Čigonin Dušan Teropšič / video, Irena Pivka / oblikovanje prostora, Luka in Leon Curk / oblikovanje luči.

Ob recitacijah in predstavitev svojih avantgardnih tekstov, v opevanju oznak, obdobij in smeri, v dotiku s Samorastniki, v interpretaciji Marinettijeve likovne poezije, tudi ob Černigoju in Linhartu, z Umberto Boccionijem – Telo, ki se vzpenja - leto 1916 ... je kot kompaktna celota stekla uprizoritev zrelega razmišljanja in mladostnega uporništva.

Učenci dramske smeri, njih 45 je na odru izžarevalo energijo moči mase, tudi trenutke, ki so vrtinčili telesne mravljince in vrtali v fobije časa, tudi takrat ko so se ob robu odra spraševali: "Kdo ste, da lahko ... sodite, odločate ...?!", ali ko so zahtevali od tretje vrste avditorija, da vstane in ploska, in ugotavljali, da je svoboda dar resnice...

No, sama govorica kot odrski izraz je res še potekala na učni stopnji začetkov/prvih letnikov (kar nastopajoči tudi so); ko enostavno misliš, da moraš biti viden in slišen in zato svoj glas navijaš do maksimuma, kljub drznemu glasu in glasnosti glasilk pa so bile njihove uprizoritve domiselne, iskrene in aktualne.

Dramski del predstave se je neopazno in zlito prepletal s plesnimi izlivi. Vlogo povezovanja in prepletanja tematskih sosledij so prevzele plesalke zadnjega letnika: Emill Bizjak, Nika Mlakar, Naomi Novak, Maja Radojevič, Laura Štangelj in Vesna Zupanc pod mentorskim vodstvom Sinje Ožbolt in pri uprizoritvi svoje prve pojavnosti: Pogum, drznost, upor (provokativni mimohod 4H - idejne nosilke gibanja, predstavnice novih smeri) in hrepenenja pa je bila mentorica tudi Maja Delak, in na koncu v IZMI - Zgodba še Vita Osojnik. Drugače niti ne more biti, kot da je po svoji gibalni domišljenosti in plesni ekspresiji izstopal prav četrti

Ljubljana, 23.04.2012 | Daliborka Podboj Parada plesa

letnik - letošnje maturantke. Bile so atraktivne v raznolikosti plesnih form v svojih rdečih oblačilih, kot biriči in mirovnice v sivih uniformah in pa nedosegljive v višinah na vrhovih baletnih copat - špic v izmišljeni in iz konteksta iztrgani zgodbi: IZMI - Zgodba.

Prvi letnik/1h se je izkazal kot obetavna mlada generacija novih plesnih moči, ki so na glasbo Pankrtov zaplesali svoj DADADANCE ob mentorici Nataši Tovirac. Vzravnani na vrhu sveta spet izzivamo zvezde, se je glasil nastop 2h, ki se je spoprijel z akrobatiko in fizičnim gledališčem svojega mentorja Dušana Teropšiča v sodelovanju s Kajo Lorenci in Vito Osojnik, in si zaslužil odmeven aplavz.

Štirinajst deklet 3h pa se je pod mentorskim vodstvom Petre Pikalo in Nine Fajdiga kaotično lotilo svojih misli in želja, in v pleni zasnovi taisto skušalo izkristalizirati: Zakaj bi se ozirali nazaj, če hočemo razbiti skrivnostna vrata nemogočega. Pustite nas biti kaotične!

Že sami naslovi posameznih koreografij kažejo na globok literarni razmislek o avantgardnih gibanjih na začetku prejšnjega stoletja, ki pa se prav nič kaj dosti ne razlikujejo od našega trenutka 21. stoletja in očitno tudi ne od avantgardnih misli naše današnje mladine; saj bi jih povsem in vse skozi lahko enačili kot: "nekoč ... in v bodoče ..."

In česar ni bilo možno izreči v besedi ali v gibu izpovedati, pa je v jeziku likovne umetnosti izvila spiralna konstrukcija, ki se je vila v ozadju na video projekciji in žično paličje povezovala z nevidnimi vesoljnimi višavjem.

O Avantgardi (pomenu besede, pomenu Pred-premiere 2012) pa so nekaj svojih misli zapisale maturantke Vesna, Laura, Maja, Naomi, Emili in Nika na zadnji strani gledališkega lista: "Revolucija in šokirati sta besedi, ki na kratko opišeta avantgardo v meni !.. Avantgarda mi prebudi misli ... Zame avantgarda predstavlja nekaj novega, nenavadnega. Je unikatno in ustvarjalno ... Odkrivanje naših zmožnosti na drugi strani namišljenih meja ... Potlačena mišljenja se začnejo osvobajati in dobijo moč, ki je ni mogoče zatreti ... Odločnost in upiranje svetu za svoje pravice in želje po razumevanju. Umetnost je zame ogledalo duše človeka. Inženir načrtuje, duša naredi ..."

Veliki finale in zaključna scena predstavi celoto razredne populacije SVŠGL Umetniške gimnazije, to razigrano mladost in energetski žar novih graditeljev življenja: Inženirji človeških duš, ko na koncu koncev še z vodo izpirajo in očiščujejo svoje "zatiralce - odpiralce duš" , svoje mentorje ...

In tako je v svojem času vsaka mlada generacija zaorala svoje brazde avantgardnih poti ... Sprašujem se le, zakaj in kdaj iz energije mladostnih graditeljev časa postane odrasla oseba v svojem življenjskem ciklusu zakrknjena egocentrična sila. Je to morda povezano s hormonskimi spremembami, spremembo dioptrije, je v soodvisnosti s poapnenjem ožilja, ustoličenjem strahu ...?! Ali pa je v ospredju in na prvem mestu le vabljava predaja tokom in nabojem dojemljivih moči "monete", ki slepijo ..., grabijo ... in zatirajo ...?! In tako se očitno iz spomina življenja brišejo nekoč zaorane avantgardne brazde ...